

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:

dos. Zaur Məmmədov
"26" "XII" 2024-cü il

Fənn sillabusu

Ixtisas: 060403 - "Maliyyə menecmenti"
Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə
Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/F (Müasir maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyət istiqamətləri) (Proqram - LDU, 05.04.2023-cü il, Elmi Şuranın 06 sayılı qərarı ilə nəşr olunub)
Kodu: MIF-B03.7
Tədris ili: I (2024/2025)
Semestr: II
Tədris yükü: cəmi: Auditoriya saati - 30 (15 saat mühazirə, 15 saat seminar)
Tədris forması: Əyani
Tədris dili: Azərbaycan dili
AKTS üzrə kredit: 6 kredit
Auditoriya №:

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: iqt.e.n., dos. Əliyeva Gülbəniz Tofiq qızı
Məsələhet günləri və saati: I-V günlər Saat 12⁰⁰-13⁰⁰
E-mail ünvanı: gulbeniz_aliyeva@mail.ru
Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç., 170-a

III. Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. T.T.Əliyeva "Beynəlxalq valyuta-kredit münasibətləri". Dərs vəsaiti. Bakı, 2016.
2. Z.F.Məmmədov "Beynəlxalq valyuta-kredit münasibətləri və xarici ölkələrin pul kredit sistemi". Dərslik. Bakı, 2012.
3. D.Bağirov, M.Həsənlı "Maliyyə". Dərs vəsaiti (ikinci buraxılış). Bakı: "İqtisad Universiteti" Nəşriyyatı, 2011
4. B.X.Ataşov "Maliyyə bazarları". Dərslik. Bakı, 2016

Əlavə

5. V.Z. Zeynalov "Maliyyənin əsasları". Bakı, 2008
6. İbrahimov Z. "Pul, kredit və banklar" (suallara cavab). Bakı, 2009.
7. R.Əsgərova "Pul, kredit və banklar". Bakı, 2007
8. Ə.Ələkbərov və b. "Beynəlxalq İqtisadi təşkilatlar". Bakı, 2010

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "Maliyyənin müasir problemləri" fənninin tədrisi zəruridir

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Müasir maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyət istiqamətləri" fənni maliyyə institutlarının iqtisadiyyatda yeri və rolu, maliyyə bazarları, qiymətli kağızlar bazarı, fond birjası, sığorta bazarı, Mərkəzi bank və kommərşiya banklarının fəaliyyəti və Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə-kredit institutları ilə əlaqələrinə aid mövzuların araşdırılmasından ibarətdir. "Müasir maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyət istiqamətləri" fənni tələbələrin maliyyə - kredit institutlarının fəaliyyət sahələri və əsas funksiyaları, pul və kapital bazarlarının fəaliyyəti sahəsinin formalasması və fəaliyyəti üzrə nəzəri və praktiki biliklərə yiyələnməsinə, sığorta bazarı, qiymətli kağız bazarı və fond birjası, Azərbaycanda maliyyə sisteminin hüquqi bazası, Mərkəzi Bank və kommərşiya banklarının fəaliyyətini, həmçinin beynəlxalq maliyyə institutlarının fəaliyyəti ilə bağlı zəruri olan nəzəri anlayışların və praktiki bacarıqların tələbələrə çatdırılmasına yönəldilmişdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Magistrlərin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı Magistr semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya

dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanan balların maksimum miqdarı 50-dir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal-Magistr keçilmiş materialı dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal-Magistr keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun metnini tam açar bilir;
- 8 bal-Magistr cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal-Magistr keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal-Magistrin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal-Magistrin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal-Magistrin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal-Magistrin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal-Magistrin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal-suala cavab yoxdur.

Magistrin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə Magistrin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Magistr Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 15 saat, seminar 15 saat. Cəmi 30 saat

№	Keçirilən <u>mühazirə</u> , <u>seminar</u> , məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Mühazirə Saat	Tarix	Seminar Saat	Tarix
1	2	3	4	5	6
Mühazirə mövzuları					
1	Mövzu: Müasir maliyyə-kredit institutlarının ölkə iqtisadiyyatında rolu Plan: 1. Dünya ölkələri arasında iqtisadi, maliyyə və sosial münasibətlərin inkişafı xüsusiyyətləri 2. Müasir maliyyə-kredit institutlarının yaradılması mexanizmi 3. Müasir maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyətinin hüquqi bazası 4. Respublikanın maliyyə sisteminin inkişafında müasir maliyyə-kredit institutlarının rolu 5. Müasir maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyətinin taktika və strategiyasının müəyyənləşdirilməsi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1; 2; 3]	2		2	
2	Mövzu: Maliyyə bazarı və onun fəaliyyət istiqamətləri Plan: 1. Maliyyə bazarının nəzəri əsasları və onun strukturu 2. Maliyyə bazarının idarə edilməsinin əsas istiqamətləri 3. Maliyyə bazarının təsnifatı 4. Maliyyə alətlərinin istifadəsinə görə bazarlar 5. Pul və kapital bazarının fəaliyyətinin əsas istiqamətləri Mənbə: [Mühazirə materialları, 1; 2; 3]	2		2	

3	<p>Mövzu: Bank sistemi və onun elementləri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bank sisteminin tarixi inkisafı və xarakteristikası 2. Azərbaycanda bank fəaliyyətinin normativ-hüquqi bazası 3. Bank sistemine təsir göstərən amillər 4. Bank bazarı və bankların təsnifləşdirilməsi 5. Bank sisteminin xüsusiyyətləri və təşkil prinsipləri <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1; 2; 3;4]</p>	2		2	
4	<p>Mövzu: Yeni maliyyə-kredit alətlərinin yaranması mexanizmi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yeni maliyyə-kredit alətlərinin yaranması zərurəti 2. Lizinq-yeni maliyyə-kredit aləti kimi 3. Faktoring - yeni maliyyələşdirilmə forması kimi 4. Vençur və layihə maliyyələşdirilməsinin yaranması və fəaliyyət xüsusiyyətləri 5. Françayzinqin yaranması və təşəkkülü prosesi <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1; 2; 3;4]</p>	2		2	
5	<p>Mövzu: Yeni maliyyə-kredit alətlərinin yaranması mexanizmi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yeni maliyyə-kredit alətlərinin yaranması zərurəti 2. Lizinq-yeni maliyyə-kredit aləti kimi 3. Faktoring - yeni maliyyələşdirilmə forması kimi 4. Vençur və layihə maliyyələşdirilməsinin yaranması və fəaliyyət xüsusiyyətləri 5. Françayzinqin yaranması və təşəkkülü prosesi <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1; 2; 3;4]</p>	2		2	
6	<p>Mövzu: Kommersiya bankları müasir maliyyə kredit institutları kimi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommersiya banklarının yaradılması və lisenziyalaşdırılması 2. Kommersiya banklarının təşkilatı və idarəetmə strukturu 3. Kommersiya banklarının resursları və onların formalaşması xüsusiyyətləri 4. Banklararası bazarda borcların əldə olunması 5. Kommersiya banklarının aktivlərinin formalaşması <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 3;4;5;7]</p>	2		2	
7	<p>Mövzu: Kommersiya bankları müasir maliyyə kredit institutları kimi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommersiya banklarının yaradılması və lisenziyalaşdırılması 2. Kommersiya banklarının təşkilatı və idarəetmə strukturu 3. Kommersiya banklarının resursları və onların formalaşması xüsusiyyətləri 4. Banklararası bazarda borcların əldə olunması 5. Kommersiya banklarının aktivlərinin formalaşması <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 3;4;5;7]</p>	2		2	
8	<p>Mövzu: Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə-kredit institutları ilə əlaqələri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə-kredit institutları ilə əlaqələrinin iqtisadi əsasları. 2. Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF) ilə əməkdaşlıq. 3. Dünya Bankı (DB) ilə əməkdaşlığın istiqamətləri. 4. Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə əməkdaşlıq istiqamətləri. 5. Asiya İnkişaf Bankı (AİB) ilə əməkdaşlıq istiqamətləri. <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1;2;4;5;8]</p>	1		1	
x	Cəmi:	15		15	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Magistr fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır:

1. Maliyyə institutlarının fəaliyyətinin, maliyyə bazarı və onun iştirakçılarının fəaliyyətinin təhlil etməyi öyrənmək;
2. Bank xidmət və məhsulları, bank fəaliyyətində maliyyə nəticələrinin təhlili qaydalarının nəzəri və praktik cəhətlərini öyrənmək;
3. Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə-kredit institutları ilə əlaqələrinin iqtisadi əsaslarını öyrənmək.
4. Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə-kredit institutları ilə əlaqələrin təhlilini aparmaq bacarığına yiyələnmək və s.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Magistrantlar

- Maliyyə institutlarının fəaliyyətinin, maliyyə bazarı və onun iştirakçılarının fəaliyyətinin təhlil etməyi bacarır;
- Bank xidmət və məhsulları, bank fəaliyyətində maliyyə nəticələrinin təhlili qaydalarının nəzəri və praktik cəhətlərini bilir;

- Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə-kredit institutları ilə əlaqələrinin iqtisadi əsaslarını bilir;
- Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə-kredit institutları ilə əlaqələrinin təhlilini etməyi bacarır;

XIII. Magistrlərin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektivium sualları:

I Kollektivium sualları:

1. Dünya ölkələri arasında iqtisadi, maliyyə və sosial münasibətlərin inkişafı xüsusiyyətləri
2. Müasir maliyyə-kredit institutlarının yaradılması mexanizmi
3. Müasir maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyətinin hüquqi bazası
4. Respublikanın maliyyə sisteminin inkişafında müasir maliyyə-kredit institutlarının rolu
5. Müasir maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyətinin taktika və strategiyasının müəyyənləşdirilməsi
6. Maliyyə bazarının nəzəri əsasları və onun strukturu
7. Maliyyə bazarının idarə edilməsinin əsas istiqamətləri
8. Maliyyə bazarının təsnifatı
9. Maliyyə alətlərinin istifadəsinə görə bazarlar
10. Pul və kapital bazarının fəaliyyətinin əsas istiqamətləri

II Kollektivium sualları:

1. Bank sisteminin tarixi inkişafı və xarakteristikası
2. Azərbaycanda bank fəaliyyətinin normativ-hüquqi bazası
3. Bank sistemində təsir göstərən amillər
4. Bank bazarı və bankların təsnifləşdirilməsi
5. Bank sisteminin xüsusiyyətləri və təşkil prinsipləri
6. Yeni maliyyə-kredit alətlərinin yaranması zərurəti
7. Vençur və layihə maliyyələşdirilməsinin yaranması və fəaliyyət xüsusiyyətləri
8. Kommersiya banklarının yaradılması və lisenziyalaşdırılması
9. Banklararası bazarda borcların əldə olunması
10. Kommersiya banklarının aktivlərinin formalaşması

XV. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Dünya ölkələri arasında iqtisadi, maliyyə və sosial münasibətlərin inkişafı xüsusiyyətləri.
2. Müasir maliyyə-kredit institutlarının yaradılması mexanizmi.
3. Müasir maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyətinin hüquqi bazası.
4. Respublikanın maliyyə sisteminin inkişafında müasir maliyyə-kredit institutlarının rolu.
5. Müasir maliyyə-kredit institutlarının fəaliyyətinin taktika və strategiyasının müəyyənləşdirilməsi.
6. Maliyyə bazarının nəzəri əsasları və onun strukturu.
7. Maliyyə bazarının idarə edilməsinin əsas istiqamətləri.
8. Maliyyə bazarının təsnifatı
9. Maliyyə alətlərinin istifadəsinə görə bazarlar.
10. Pul və kapital bazarının fəaliyyətinin əsas istiqamətləri.
11. Bank sisteminin tarixi inkişafı və xarakteristikası.
12. Azərbaycanda bank fəaliyyətinin normativ-hüquqi bazası.
13. Bank sistemində təsir göstərən amillər.
14. Bank bazarı və bankların təsnifləşdirilməsi.
15. Bank sisteminin xüsusiyyətləri və təşkil prinsipləri.
16. Yeni maliyyə-kredit alətlərinin yaranması zərurəti.
17. Lizinq-yeni maliyyə-kredit aləti kimi.
18. Faktoring - yeni maliyyələşdirilmə forması kimi.
19. Vençur və layihə maliyyələşdirilməsinin yaranması və fəaliyyət xüsusiyyətləri
20. Françayzinqin yaranması və təşəkkül prosesi.
21. Kommersiya banklarının yaradılması və lisenziyalaşdırılması
22. Kommersiya banklarının təşkilatı və idarəetmə strukturu.
23. Kommersiya banklarının resursları və onların formalaşması xüsusiyyətləri.
24. Banklararası bazarda borcların əldə olunması.
25. Kommersiya banklarının aktivlərinin formalaşması.
26. Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə-kredit institutları ilə əlaqələrinin iqtisadi əsasları.
27. Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF) ilə əməkdaşlıq.
28. Dünya Bankı (DB) ilə əməkdaşlığın istiqamətləri.
29. Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə əməkdaşlıq istiqamətləri.
30. Asiya İnkişaf Bankı (AİB) ilə əməkdaşlıq istiqamətləri

Sillabus Maliyyə idarəetməsi və audit kafedrasının 26.12.2024-cü il tarixli 07 sayılı iclasında təsdiq olunmuşdu.

Kafedra müdiri:

dos. Əlixan Bədəlov

Fənn müəllimi:

dos. Gülbəniz Əliyeva

dos. Gülbəniz Əliyeva